

FM nolikums

Publicēts: 01.09.2020.

I Vispārīgie jautājumi

1. Finanšu ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde finanšu nozarē, kas ietver valsts un pašvaldību budžeta, īstermiņa un ilgtermiņa finanšu politikas, grāmatvedības politikas, komercsabiedrību revīzijas politikas, iekšējā audita politikas, finanšu tirgus politikas, azartspēļu un izložu organizēšanas politikas, valsts un patērētāju interešu aizsardzības politikas dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu izmantošanas jomā, nodokļu politikas, muitas darbības politikas un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu, Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu koordinācijas un izmantošanas vadības politikas, nacionālās (Eiropas Savienības dalībvalsts) komercdarbības atbalsta kontroles politikas (izņemot jautājumus par atbalsta sniegšanu darbībām ar lauksaimniecības produktiem, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, kā arī zvejniecības, akvakultūras un mežsaimniecības nozarē), kā arī sabiedriskā labuma organizācijas politikas apakšnozares.

(MK [13.10.2015.](#) noteikumu Nr. 581 redakcijā, kas grozīta ar MK [15.05.2018.](#) noteikumiem Nr. 282)

2. Ministrija ir pakļauta finanšu ministram (turpmāk – ministrs).

(MK [04.11.2008.](#) noteikumu Nr.915 redakcijā)

3. Ministrija ir augstākā iestāde ministrijas padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm.

II Ministrijas funkcijas, uzdevumi un kompetence

4. Ministrijas funkcijas:

4.1. izstrādāt finanšu politiku;

4.2. organizēt un koordinēt finanšu politikas īstenošanu;

4.3. veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

5. Lai nodrošinātu funkciju izpildi, ministrija:

5.1. izstrādā un īsteno politiku valsts budžeta un finanšu vadības, muitas, nodokļu un nodevu sistēmas, publisko iepirkumu, iekšējā audita, grāmatvedības, komercsabiedrību revīzijas, Eiropas Savienības struktūrfondu 1. mērķa, Kohēzijas fonda un ārvalstu finanšu palīdzības revīzijas, valsts nekustamo īpašumu pārvaldīšanas un nacionālās (Eiropas Savienības dalībvalsts) komercdarbības atbalsta kontroles politikas jomā (izņemot jautājumus par atbalsta sniegšanu darbībām ar lauksaimniecības produktiem, kas minēti Līguma par Eiropas Savienības darbību I pielikumā, kā arī zvejniecības, akvakultūras un mežsaimniecības nozarē);

5.2. nodrošina vienotu principu ievērošanu budžeta vadībā, izstrādājot un ieviešot vienotu valsts un pašvaldību budžeta sastādīšanas un izpildes metodoloģiju;

5.2.¹ izstrādā likumprojektu par valsts budžetu kārtējam gadam un tā paskaidrojumus;

5.3. sniedz tiešās pārvaldes iestādēm un atvasinātajām publiskajām personām metodisku palīdzību ar budžeta izstrādāšanu un izpildi saistītajos jautājumos;

5.4. plānojot valsts budžetu, sagatavo valsts budžeta sadaļas par dotācijām un mērķdotācijām pašvaldībām, izvērtē pašvaldību apstiprināto budžetu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un analizē pašvaldību budžetu izpildes rādītājus, kā arī veic pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinus un sagatavo Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības domstarpību un vienošanās protokola projektu;

5.5. *(svītrots ar MK [02.06.2008.](#) noteikumiem Nr. 399),*

5.6. izstrādā valsts ilgtermiņa, īstermiņa un vidēja termiņa makroekonomiskās attīstības scenāriju un valsts budžeta prognozes fiskālās politikas pamatojumu;

5.7. koordinē komercsabiedrību iesniegumu par muitas nodokļa atcelšanu un kvotu piemērošanu, kā arī citu Eiropas Savienības dalībvalstu Eiropas Komisijā iesniegto iesniegumu noraidījumu tālāko virzību;

5.8. *(svītrots ar MK [15.05.2018.](#) noteikumiem Nr. 282),*

5.9. koordinē ārvalstu finanšu palīdzības resursu piesaistīšanu (saņemšanu) un to izmantošanas pārraudzību;

5.10. koordinē valsts dalību Eiropas Savienības kohēzijas politikas izstrādē un ieviešanas uzraudzībā;

5.11. nodrošina Eiropas Savienības struktūrfondu 1.mērķa un Kohēzijas fonda vadību;

5.12. *(svītrots ar MK [08.07.2014.](#) noteikumiem Nr. 383),*

5.13. izstrādā valsts un privātās partnerības politiku un koordinē tās īstenošanu;

5.14. veic Eiropas Savienības struktūrfondu 1.mērķa, Kohēzijas fonda un ārvalstu finanšu palīdzības revīzijas iestādes funkcijas;

5.15. veido valsts politiku sabiedriskā labuma organizācijas jomā;

5.16. veido azartspēļu un izložu organizēšanas politiku;

5.17. veido valsts un patērētāju interešu aizsardzības politiku dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu izmantošanas jomā;

5.18. veic finanšu tirgus politikas vadību;

5.18.¹ atbilstoši noteiktajai kompetences jomai kopīgi ar Tieslietu ministriju veido politiku noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā;

5.19. nodrošina Latvijas Republikas kā Eiropas Savienības dalībvalsts saistību izpildi, piedaloties Eiropas Kopienas pašu resursu sistēmā (dalībvalsts maksājumi Eiropas Savienības budžetā);

5.20. nodrošina Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumā paredzēto zaudējumu atlīdzināšanu privātpersonām.

(Grozīts ar MK [20.04.2004.](#) noteikumiem Nr. 325; MK [18.01.2005.](#) noteikumiem Nr. 45; MK [02.06.2008.](#) noteikumiem Nr. 399; MK [21.07.2009.](#) noteikumiem Nr. 796; MK [20.03.2012.](#) noteikumiem Nr. 188; MK [08.07.2014.](#) noteikumiem Nr. 383; MK [13.10.2015.](#) noteikumiem Nr. 581; MK [16.11.2016.](#) noteikumiem Nr. 724; MK [15.05.2018.](#) noteikumiem Nr. 282)

6. Ministrija:

6.1. izstrādā nozari reglamentējošo tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus;

- 6.2. sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektiem;
- 6.3. ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos izdod administratīvos aktus;
- 6.4. nodrošina nozares politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja;
- 6.5. sagatavo un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz priekšlikumus par normatīvajos aktos un attiecīgajos politikas plānošanas dokumentos paredzēto pasākumu realizācijai un ministrijas uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta;
- 6.6. savas kompetences ietvaros pārstāv valsts intereses starptautiskajās organizācijās un Eiropas Savienības institūcijās;
- 6.7. valsts vārdā veic privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami ministrijas darbības nodrošināšanai;
- 6.8. veic funkciju izpildi, kā arī citas pārbaudes ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs;
- 6.9. nodrošina valsts pasūtīto pētījumu pieteikumu izstrādi, kā arī veicina pētījumu rezultātu efektīvu izmantošanu nozares politikas izstrādē;
- 6.10. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sadarbojas ar citām valsts pārvaldes iestādēm vienotas valsts politikas izstrādāšanā un īstenošanā;
- 6.11. informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padotībā esošo iestāžu darbību, konsultējas ar nevalstiskajām organizācijām lēmuma pieņemšanas procesā, veicina sociālo dialogu jautājumos, kas saistīti ar politikas izstrādi un īstenošanu, kā arī iesaista sabiedrības pārstāvjus valsts pārvaldē.

(Grozīts ar MK [18.01.2005.](#) noteikumiem Nr.45)

7. Ministrijas tiesības:

- 7.1. ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pieprasīt un bez maksas saņemt no fiziskajām un privāto tiesību juridiskajām personām ministrijas uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju un dokumentus;
- 7.2. pieprasīt un saņemt no kredītiestādēm ziņas par valsts kapitālsabiedrību finanšu operācijām un kontiem;
- 7.3. veikt finanšu revīziju ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs;
- 7.4. iesaistīt nozares politikas jautājumu risināšanā ministriju, citu valsts pārvaldes iestāžu, pašvaldību un citu institūciju pārstāvjus;
- 7.5. piedalīties starptautisku organizāciju rīkotajos pasākumos, noslēgt starptautiskās sadarbības līgumus un koordinēt starptautisko sadarbību;
- 7.6. īstenot citas normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

(Grozīts ar MK [18.01.2005.](#) noteikumiem Nr.45)

III Ministrijas struktūra un amatpersonu kompetence

8. Ministrijas darbu vada ministrs.

9. Ministrs:

9.1. bez īpaša pilnvarojuma pārstāv ministriju;

9.2. dod rīkojumus valsts sekretāram un ministrijas politiskajām amatpersonām;

9.3. dod rīkojumus ministrijas pārvaldes amatpersonām un darbiniekiem, kuri par to informē augstāku amatpersonu;

9.4. dod rīkojumus ministra un ministrijas padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu pārvaldes amatpersonām un darbiniekiem un izdod tiem saistošus iekšējos normatīvos aktus, ciktāl ārējos normatīvajos aktos nav noteikts citādi;

9.5. ārējos normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros uzrauga ministra vai ministrijas padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu darbību, kapitālsabiedrību, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja, kā arī amatpersonu darbību vai pilnvaro tam attiecīgu ministrijas amatpersonu;

9.6. *(svītrots ar MK [20.04.2004.](#) noteikumiem Nr.325),*

9.7. var atcelt parlamentārā sekretāra, valsts sekretāra un citu ministrijas pārvaldes amatpersonu izdotos iekšējos normatīvos aktus, lēmumus un rīkojumus, izņemot administratīvos aktus;

9.8. var atcelt ministra un ministrijas padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu pārvaldes amatpersonu izdotos iekšējos normatīvos aktus, lēmumus un rīkojumus, izņemot administratīvos aktus, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi;

9.9. ieceļ amatā un atbrīvo no amata ministrijas valsts sekretāru un ministrijas padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu vadītājus, ciktāl ārējos normatīvajos aktos nav noteikts citādi;

9.10. nosaka iekšējā audita sistēmu ministrijā;

9.11. ārējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā slēdz starptautiskos līgumus;

9.12. veic citas normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

(Grozīts ar MK [18.01.2005.](#) noteikumiem Nr.45)

10. Parlamentārais sekretārs pilda [Valsts pārvaldes iekārtas likumā](#) un citos normatīvajos aktos noteiktos pienākumus.

11. Valsts sekretārs:

11.1. organizē nozares politikas un stratēģijas izstrādi un nozares politikas īstenošanu;

11.2. vada iestādes administratīvo darbu un organizē ministrijas funkciju izpildi;

11.3. nodrošina ministra un parlamentārā sekretāra rīkojumu izpildi;

11.4. izveido racionālu struktūru ministrijas funkciju izpildei;

11.5. plāno finanšu resursus ministrijas padotībā esošajām valsts pārvaldes iestādēm;

11.6. pieņem pārvaldes lēmumus un izdod iekšējos normatīvos aktus;

11.7. bez īpaša pilnvarojuma pārstāv ministriju;

11.8. dod tiešus rīkojumus ministrijas pārvaldes amatpersonām un darbiniekiem;

11.9. nodrošina ministrijas darbības nepārtrauktību, ja notikusi ministrijas politiskās vadības maiņa;

11.10. veic citas [Valsts pārvaldes iekārtas likumā](#) noteiktās tiešās valsts pārvaldes iestādes vadītāja funkcijas un citos normatīvajos

aktos noteiktās funkcijas.

12. Valsts sekretāra padotībā ir vietnieki un administrācijas vadītājs. Valsts sekretāra vietnieka un administrācijas vadītāja kompetenci, kā arī attiecīgajam valsts sekretāra vietniekam vai administrācijas vadītājam tieši pakļautās ministrijas struktūrvienības nosaka valsts sekretārs.

(MK [20.03.2012.](#) noteikumu Nr.188 redakcijā)

12.¹ Eiropas Savienības struktūrfondu 1. mērķa, Kohēzijas fonda un ārvalstu finanšu palīdzības revīzijas iestādes (turpmāk – revīzijas iestāde) vadītājs ir pakļauts ministram. Revīzijas iestādes vadītājam ir tiesības ministrijas vārdā pieņemt lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu pret revīzijas iestādes ierēdņiem.

(MK [13.10.2015.](#) noteikumu Nr. 581 redakcijā)

13. Ministrijas struktūrvienības ir departamenti un to nodaļas. Departamentus un to nodaļas izveido, reorganizē un likvidē valsts sekretārs. Departamentu reglamentus pēc saskaņošanas ar valsts sekretāru izdod attiecīgās struktūrvienības vadītājs.

(MK [20.03.2012.](#) noteikumu Nr.188 redakcijā)

14. Departamenti ir pakļauti valsts sekretāram, viņa vietniekam vai administrācijas vadītājam saskaņā ar valsts sekretāra noteikto funkciju sadalījumu.

(MK [20.03.2012.](#) noteikumu Nr.188 redakcijā)

15. Departamentu vada departamenta direktors. Departamenta direktoram var būt vietnieki. Departamenta nodaļu vada nodaļas vadītājs. Nodaļas vadītājam var būt vietnieks. Departamenta direktora, direktora vietnieka, nodaļas vadītāja un nodaļas vadītāja vietnieka kompetenci nosaka ierēdņa amata aprakstā vai darba līgumā.

(MK [02.06.2008.](#) noteikumu Nr.399 redakcijā)

16. *(Svītrots ar MK [20.03.2012.](#) noteikumiem Nr.188)*

17. Ministrs un valsts sekretārs ministrijā var izveidot padomes, darba grupas un komisijas. Minētajās institūcijās var iesaistīt citu institūciju pilnvarotos pārstāvjus, kā arī privātpersonas. Institūciju nolikumus apstiprina attiecīgi ministrs vai valsts sekretārs.

IV Ministrijas darbības tiesiskuma nodrošināšanas mehānisms un pārskati par ministrijas darbību

18. Ministrijas darbības tiesiskumu nodrošina valsts sekretārs. Valsts sekretārs ir atbildīgs par pārvaldes lēmumu pārbaudes sistēmas izveidošanu un darbību.

19. Valsts sekretāram ir tiesības atcelt ministrijas pārvaldes amatpersonu lēmumus un iekšējos normatīvos aktus.

20. Valsts sekretārs pieņem lēmumu par privātpersonas apstrīdēto ministrijas pārvaldes amatpersonas izdoto administratīvo aktu vai pārvaldes amatpersonas un darbinieka faktisko rīcību, ja ārējos normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

21. Valsts sekretāra izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību privātpersona var pārsūdzēt tiesā.

22. Ministrija ne retāk kā reizi gadā sniedz ministram pārskatu par nozares politikas īstenošanu, ministrijas funkciju izpildi un budžeta līdzekļu izlietojumu, kā arī normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sagatavo gada publisko pārskatu par nozares politikas īstenošanu.

(MK [21.11.2006.](#) noteikumu Nr.955 redakcijā, kas grozīta ar MK [02.06.2008.](#) noteikumiem Nr.399; MK [04.11.2008.](#)noteikumiem Nr.915)

23. Ministram ir tiesības jebkurā laikā pieprasīt pārskatu par nozares vai atsevišķas jomas politikas īstenošanu, kā arī par ministrijas padotībā esošas valsts pārvaldes iestādes darbību.

V Ministrijas padotībā esošās valsts pārvaldes iestādes un kapitālsabiedrības, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja, un to tiesības pārstāvēt ministriju kasācijas instances tiesā

(Nodaļas nosaukums MK [16.11.2016.](#) noteikumu Nr. 724 redakcijā)

24. Ministrijas padotībā ir:

24.1. Valsts kase;

24.2. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra;

24.3. Valsts ieņēmumu dienests;

24.4. (svītrots ar MK [22.12.2009.](#) noteikumiem Nr.1528);

24.5. Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija;

24.6. (svītrots ar MK [18.01.2005.](#) noteikumiem Nr.45);

24.7. Iepirkumu uzraudzības birojs.

(Grozīts ar MK [20.04.2004.](#) noteikumiem Nr.325)

25. Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās:

25.1. valsts akciju sabiedrībā "Valsts nekustamie īpašumi";

25.2. valsts akciju sabiedrībā "Latvijas Loto";

25.3. (svītrots ar MK [13.10.2015.](#) noteikumiem Nr. 581);

25.4. (svītrots ar MK [21.07.2009.](#) noteikumiem Nr. 796);

25.5. (svītrots ar MK [20.03.2012.](#) noteikumiem Nr. 188);

25.6. (svītrots ar MK [02.06.2008.](#) noteikumiem Nr. 399);

25.7. valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Latvijas proves birojs";

25.8. (svītrots ar MK [14.02.2023.](#) noteikumiem Nr. 64)

25.9. akciju sabiedrībā "Attīstības finanšu institūcija Altum" [Attīstības finanšu institūcijas likuma 3. panta](#) otrajā daļā noteiktajā apmērā.

(MK [18.01.2005.](#) noteikumu Nr. 45 redakcijā, kas grozīta ar MK [02.05.2007.](#) noteikumiem Nr. 288; MK [02.06.2008.](#)noteikumiem Nr. 399; MK [22.12.2009.](#) noteikumiem Nr. 1528; MK [20.03.2012.](#) noteikumiem Nr. 188; MK [08.07.2014.](#)noteikumiem Nr. 383; MK [13.10.2015.](#) noteikumiem Nr. 581)

26. Atbilstoši [Civilprocesa likuma 82. panta](#) septītajai daļai nekustamo īpašumu pārvaldīšanas jomā ministriju kasācijas instances tiesā pārstāv valsts akciju sabiedrības "Valsts nekustamie īpašumi" darbinieki saskaņā ar šo noteikumu pielikumu.

(MK [16.11.2016.](#) noteikumu Nr. 724 redakcijā)

Ministru prezidents E.Repše

Finanšu ministrs V.Dombrovskis

Pielikums

Ministru kabineta

2003. gada 29. aprīļa

noteikumiem Nr. 239

Valsts akciju sabiedrības "Valsts nekustamie īpašumi" darbinieki, kuri ir tiesīgi pārstāvēt ministriju kasācijas instances tiesā nekustamo īpašumu pārvaldīšanas jomā

(Pielikums MK [16.11.2016.](#) noteikumu Nr. 724 redakcijā)

1. Valdes priekšsēdētājs.
2. Valdes loceklis.
3. Juridiskās pārvaldes direktors.
4. Juridiskās pārvaldes Juridiskās daļas vadītājs.
5. Īpašumu vadības pārvaldes direktors.
6. Finanšu pārvaldes direktors.
7. Attīstības pārvaldes direktors.
8. Apsaimniekošanas pārvaldes direktors.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-nolikums>